

F. t. l. om kommunal udligning m.v.

set af den fremtidige udvikling i kommunernes udgifter på det sociale område.

Til § 9

I denne bestemmelse fastsættes det, at kommunernes aldersbestemte udgiftsbehov beregnes ud fra kommunernes indbyggertal i nærmere fastsatte aldersgrupper og den gennemsnitlige udgift pr. indbygger i hver aldersgruppe. Det svarer som i forbindelse med i landsudligningen til den nuværende opgørelse af kommunernes aldersbestemte udgiftsbehov. Der bliver således beregnet et enhedsbeløb pr. indbygger for hver aldersgruppe. Enhedsbeløbet bliver beregnet ud fra en fordeling på aldersgrupper af de samlede drifts- og anlægsudgifter i hovedstadskommunerne fratrukket 2 procent. For den enkelte kommune beregnes det aldersbestemte udgiftsbehov som antallet af indbyggere i hver aldersgruppe ganget med enhedsbeløbet for den pågældende aldersgruppe.

Som i opgørelsen af kommunernes aldersbestemte udgiftsbehov i landsudligningen indgår endvidere et kriterium for rejsetid til 2.000 indbyggere. Kriteriet vedrører den geografiske struktur og belyser afstande og udkantsforhold i en kommune. Jf. endvidere beskrivelsen i bemærkningerne til § 4.

Til § 10

Bestemmelsen indebærer som i tilknytning til landsudligningen, at det socioøkonomiske udgiftsbehov i hovedstadsudligningen præsenteres som et socioøkonomisk indeks, der opgøres ud fra en række socioøkonomiske kriterier, jf. stk. 2. En kommunes socioøkonomiske udgiftsbehov pr. indbygger opgøres som kommunens socioøkonomiske indeks ganget med et gennemsnitligt beløb pr. indbygger beregnet for hovedstadskommunerne. Det gennemsnitlige beløb pr. indbygger i hovedstadskommunerne opgøres som den del af de samlede udgifter, der jf. stk. 2 henføres til det socioøkonomiske udgiftsbehov, divideret med det samlede indbyggertal for hovedstadskommunerne.

I stk. 2 fastlægges det, hvilke socioøkonomiske kriterier, der indgår ved beregning af en kommunes socioøkonomiske indeks i tilknytning til hovedstadsudligningen, og hvordan disse kriterier sammenvejes. De socioøkonomiske kriterier indgår i udligningen som nogle såkaldte paraplyvariable, der skal beskrive nogle mere omfattende årsagssammenhænge. Der er således ikke nødvendigvis en direkte sammenhæng mellem den enkelte variabel og de sociale udgifter, men den pågældende variabel kan alligevel være et

udtryk for nogle socioøkonomiske strukturer, der indebærer en belastning på nogle sociale områder.

Indenrigs- og Sundhedsministeriets Finansieringsudvalg har foretaget en række analyser af sammenhængen mellem kommunernes udgifter på forskellige sociale områder. På den baggrund er opstillet et antal kriterier og en sammenvejning heraf, som forbedrer sammenhængen mellem det beregnede socioøkonomiske indeks og kommunernes sociale udgifter set for kommunerne i hele landet. I tilknytning til opgørelsen af udgiftsbehov i hovedstadsudligningen er der set på, om de fundne kriterier havde en tilsvarende sammenhæng med de sociale udgifter, når ses isoleret på kommunerne i hovedstadsområdet.

Der er således tale om en vis harmonisering af opgørelsen af de socioøkonomiske indeks i hovedstadsudligningen og landsudligningen, men der er taget højde for særlige karakteristika i hovedstadskommunerne ved for det første ikke at medtage kriterier i opgørelsen for hovedstadsudligningen, hvis de ikke har udvist samme sammenhæng i analyserne for hovedstadskommunerne som for kommunerne i hele landet. For det andet er vægtingen af kriterier i de socioøkonomiske indeks tilpasset under bl.a. hensyntagen til resultaterne fra analyser på hovedstadskommunerne.

Det samlede antal socioøkonomiske kriterier i opgørelsen af udgiftsbehov i hovedstadsudligningen øges i forhold til den nuværende opgørelse, hvilket gør indekset mere nuanceret i forhold til at afspejle udviklingen i den enkelte hovedstadskommunes sociale udgifter.

Kriterierne antal 20-59-årige uden beskæftigelse ud over 5 pct., antal af 20-49-årige uden erhvervsuddannelse, antal diagnosticerede psykiatriske patienter, der i en periode på 10 år har været i kontakt med det psykiatriske sygehusvæsen, antal familier i visse boligtyper, antal børn i familier med lav uddannelse, antal enlige over 65 år samt kriteriet antal indvandrere og efterkommere indgår således også i opgørelsen af de socioøkonomiske indeks i landsudligningen og er nærmere beskrevet i bemærkningerne til § 5. Tilsvarende gælder kriteriet, der udgøres af det sammenvejede antal af udlejede beboelseslejligheder og kollegielejligheder eksklusive andelslejligheder. De øvrige kriterier, der indgår i opgørelsen af det socioøkonomiske indeks i landsudligningen, udviste i Finansieringsudvalgets analyser ikke en sammenhæng med hovedstadskommunernes sociale udgifter.

I tilknytning til kriteriet vedr. det sammenvejede antal udlejede beboelseslejligheder og kollegielejligheder eksklusive andelslejligheder bemærkes det, at der ikke i den nuværende opgørelse af udgiftsbehov i